

Läroplanskoppling
finns på sista sidan

Lärarhandledning

I Gretas fotspår

Längd: 43 min

Ålder: 12 år och uppåt

Ämne: Samhällskunskap,
biologi och inom hållbar
utveckling

Språk: Flamländska och
engelska med valbar svensk
text

Produktionsland:
Belgien, 2019

Svensk distribution:
Filmo: 2019

Ansvarig utgivare:
Sandra Ortíz del Gaiso

Filmnr: EDU0189

Nyckelord

klimatförändringar
Greta Thunberg
klimatpolitik • skolstrejk
fossila bränslen
förnybara bränslen

En inspirerande film om ungdomars engagemang för miljön och vilja att påverka framtiden. Ungdomarna har ett tydligt budskap – Rädda planeten! De är motiverade och arrangerar skolstrejker, träffar journalister, politiker och andra människor som är engagerade i klimatdebatten. Greta Thunberg är en stor förebild och deras största drivkraft är rädslan för framtiden. Kommer ungdomarnas budskap nå fram och leda till att världens politiker lyssnar och vidtar åtgärder gällande klimatförändringarna?

Referat

Belgiska ungdomar visar sitt brinnande engagemang för klimatförändringarna genom arrangerade skolstrejker. Syftet är att påverka landets och Europas ledare till att bedriva en mer kraftfull klimatpolitik. I den här dokumentären följer vi Kyra och Anuna, två unga tjejer som startade organisationen Youth for Climate. Youth for Climate arrangerar dessa skolstrejker med ett tydligt budskap – Rädda planeten! Deras arbete får massmedial uppmärksamhet och samtidigt som de förändrar världen, pratar med journalister och politiker går de själva i skolan och lever sina liv som ungdomar.

Under filmens gång får vi också ta del av vad bland annat föräldrar, lärare och andra människor tycker om skolstrejkerna och klimatförändringarna samt vad sakkunniga inom området har att säga. Ungdomarna

inom organisationen arbetar hårt och deras största inspiration och förebild är Greta Thunberg.

Framtiden och klimatförändringarna skrämmer ungdomarna och de tycker inte att politikerna lyssnar eller riktigt tar klimatdebatten på allvar. Anuna säger: "Rädsla är vår största drivkraft. Ingen 17-åring borde drivas av rädsla.". Deras engagemang för klimatet har också en baksida – näthat och negativa kommentarer men deras målmedvetenhet driver dem vidare. Det bästa av allt är att Anuna och Kyra får träffa Greta personligen, när hon håller ett tal om klimatet på ett EU-seminarium i Bryssel. Det här är en inlevelsefull film om ungdomars kamp för att minska klimatförändringarna.

Arbeta med filmen

I Gretas fotspår

Före filmvisning

1. Gå igenom nyckelorden och förklara vad de betyder eller står för.
2. Skriv eller berätta hur du tänker att en "typisk" klimatkämpe är. Ge gärna exempel på varför denna är engagerad och hens budskap.
3. Samtala med eleverna om de tänker att klimatförändringarna påverkar dem på individ-, samhälls- och global nivå. Exempel på frågor:
 - a. På vilket sätt påverkar klimatförändringarna dig personligen?
 - b. På vilka sätt påverkar klimatförändringarna staden där du bor?
 - c. På vilka sätt påverkar klimatförändringarna världen du lever i?
4. Be eleverna fundera ut en situation eller ett scenario de vill förändra eller påverka. Diskutera sedan varför de valt just det scenariot.

Exempel på frågor:

 - a. Varför vill ni påverka och förändra?
 - b. Hur gör ni när ni vill påverka och förändra?
 - c. Vad kan vara viktigt att tänka på?
8. Varför tror du ungdomarnas engagemang för klimatet fått mycket massmedial uppmärksamhet medan klimatforskarna inte "lyckats" med det?
9. Vad tycker ni att medierna spelar för roll som informationsspridare och granskare av samhällets maktstrukturer?
10. Hur förhåller du dig till näthat?
11. Tycker du att klimatfrågan tillhör någon politisk sida? Motivera ditt svar.
12. Tycker du att den här filmen inger hopp eller hopplöshet? Motivera ditt svar.

Arbete efter filmen

Värderingsövning – Heta Stolen

Låt eleverna sitta på stolar som är placerade i form av en hel- eller halvcirkel. Det ska finnas en stol för mycket, för att göra det möjligt att byta plats även om det bara är en elev som byter plats. Läs upp nedanstående påståenden för eleverna och be dem ta ställning för eller emot. Är de för ett påstående ska de byta plats eller om de är emot ett påstående ska de sitta kvar på stolen.

Du kan ställa följdfrågor eller be eleverna motivera sitt ställningstagande. Det är viktigt att poängtera att det inte finns några rätta eller felaktiga svar. Några frågor handlar inte om ämnet och syftet är att eleverna ska ta ställning och för att frågorna ska vara av blandad karaktär. Som lärare bör du inte delta i värderingsövningen och var beredd på att fånga upp diskussionen om det behövs med tanke på att vissa frågor kan vara känsliga. Exempel på påståenden finns i [bilaga 1](#).

Rollspel

Dela upp eleverna i grupper om 2-4. Eleverna ska skriva manus om ett samtal mellan minst en klimatkämpe och en förnekare av klimatförändringarna. Manusets innehåll ska innehålla fakta och tydliga åsikter och argument.

Frågor efter filmvisning

1. Förklara vilka Kyra och Anuna är och vad de gör.
2. Vem är Greta Thunberg?
3. Förklara vad klimatmålet för år 2030 är.
4. Vem är den typiska förnekaren av klimatförändringarna?
5. Vad är det för konspiratorisk teori som cirkulerar kring Anunas mamma?
6. Inledningsvis säger Anuna "Rädsla är vår största drivkraft." Vad tror du att hon menar med det?
7. Vilka frågor om klimatet vill du ställa till politiker?

Sök vidare

I Gretas fotspår

Länktips

United Nations – Climate Change
[Youth for Climate Action](#)

Wikipedia
[Greta Thunberg](#)

Globala målen
[Klimatmålen 2030](#)

WWF
[Klimatförändringarna](#)

Jordbruksverket
[Klimatförändringar påverkar jordbruket](#)

Naturskyddsföreningen
[Bromsa klimatförändringarna](#)

Europeiska kommissionen
[Klimatförändringens konsekvenser](#)

Läroplanskoppling

I Gretas fotspår

Filmen *I Gretas fotspår* passar bra för undervisning i ämnet samhällskunskap samt biologi i grundskolan och samhällskunskap på gymnasiet. Nedan förslag på centralt innehåll från Lgr11 och Lgy11, se www.skolverket.se.

Samhällskunskap, åk 7-9

Information och kommunikation

- Mediernas roll som informations-spridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.

Rättigheter och rättsskipning

- Olika organisationers arbete för att främja mänskliga rättigheter.
- Demokratiska fri- och rättigheter samt skyldigheter för medborgare i demokratiska samhällen. Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter, till exempel gränsen mellan yttrandefrihet och kränkningar i sociala medier.

Beslutsfattande och politiska idéer

- Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen. FN:s syfte och huvudsakliga uppdrag, andra former av internationell konflikthantering och folkrätten i väpnade konflikter.
- Individens och gruppernas möjligheter att påverka beslut och samhällsutveckling samt hur man inom ramen för den demokratiska processen kan påverka beslut.

Biologi, åk 7-9

Naturen och samhället

- Människans påverkan på naturen lokalt och globalt. Möjligheter att som konsument och samhällsmedborgare bidra till en hållbar utveckling.
- Aktuella samhällsfrågor som rör biologi.

Samhällskunskap, 1a1 50 p

- Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna. Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån olika demokratimodeller och den digitala teknikens möjligheter. Digitalisering och mediers innehåll samt nyhetsvärdering när det gäller frågor om demokrati och politik.
- De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.

Samhällskunskap, 1b 100 p

- Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna. Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån grundläggande demokratimodeller. Möjligheter och utmaningar med digitaliseringen när de gäller frågor om demokrati och politik. Politiska ideologier och deras koppling till samhällsbyggande och välfärdsteorier.
- De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.

Bilaga

I Gretas fotspår – Värderingsövning – Heta Stolen

Exempel på påståenden

Jag tycker om att sova länge på morgonen.

Politikerna borde agera och lyssna mer på oss unga.

Debatten om klimatförändringarna är överdriven.

Det är lättare att ignorera ett problem än att ta tag i det.

Sommaren är den bästa årstiden.

De flesta människor undviker sanningen om den är för obehaglig eller jobbig.

Jag vill vara en förebild för människor runt omkring mig.

Vuxna människor tror att de vet bättre.

Det går att påverka och förändra på individnivå.

Lionel Messi är överskattad.

Goda gärningar sprider sig som ringar på vatten.

Allt för många ignorerar klimatkrisen.

Jag blir inspirerad av Gretas, Kyras och Anunas engagemang för klimatfrågan.

Debatten om klimatförändringarna har blivit kapad av den extrema vänstern.

Jag älskar kanelbullar.

Jag har ångrat när jag inte ingripit i en situation.

Skolstrejker har större påverkan än om strejkerna sker på fritiden.

Alla bör äta mer vegetarisk mat.

Jag blir inte påverkad av negativa kommentarer eller näthat på sociala medier.